

GUARANI ÑE'Ĕ HA IÑE'ĔPORĀHAIPYRE TERCER CICLO – EDUCACIÓN ESCOLAR BÁSICA

Mbo'ehára Pytyvõrã

Capacidad 1- Jasyrundy

Aravo: irundy aravo

Mbo'epy'aty:

Oikũmbýta mba'e ohendúva oje'e ichupe guaraníme.

Katupyryrã

Oikũmby oje'éva ichupe ohuga haḡua, oiporu haḡua tembipuru ogapypegua ha oikuaa haḡua mba'éichapa ojavova'erã tembi'ukuéra ha opaichagua mba'e ijedádpe ḡuarã.

Mbo'epy:

Jehechakuaarã:

- ✓ Ohechakuaa kyre'ỹ ha kuaaseveseve mayma tembiapo oñembosako'ívare.
- ✓ Oiporukuaa hekoitépe ñe'ẽnguéra oipyahávo jehaipy jejaporã tuka'e ñembosarái yma rehegua.
- ✓ Ohechauka oikuaaha mba'embra'épa oñeikotevẽ jehaipy jejaporã Tuka'e ñembosaráirã rehegua.

a. Tembiaporã

- Jehaipy jejaporã Ñembosaráirã "Tuka'e rehegua".

ã. Mba'éichaguapa ojejapota

- Mombe'u ñembosaráirã "tuka'e" rehegua.

- Aty jejapo ñembosaráirã.

ch. Instrucciones - Mba 'éichapa ojejapóta

Tembiapo ñepyrũrã, ñemomaitei rire, mbo'ehára omba'eporandúta maymavaitépe ohechakuaa haḡua mba'e marandúpa, umi temimbo'ekuéra,

oikuaamavoi Tuka'e ñembosarái rehegua. Uperire ojeruréta tojejapo aty'i, oñemohypy'ũ haġua ñomongeta hesegua. Aty'ípe oñeñe'ẽmbávo, ojepravóta tapicha omoġuahéséva hemiandu, hemimo'ã ha opa mba'ekuaapy tuka'e rehegua ohenduva'ekue hogayguakuéragui. Maymavaite oñeha'áva'erã ojapysaka kyre'ỹme hapicháre ha omba'apo tetia'épe.

Mbo'ehára ñepytyvõ rupi, ha tapichakuéra mayma ombojoapyséva pe oje'éva, oñembohysýita mba'emba'épa oñeikotevẽ tuka'e ñembosaráirã ha mba'eichaitépa oñeñembosarái, oñemombe'ukuaa avei opa mba'e ojeréva hese ha ojehekavekuaa marandu hesegua oikóva tetã Paraguáipe ha tetã ambuére, avei mba'érepa iporã tetépe pe ñemongu'e tuka'e ñembosaráipe ha mba'éichagua ñembosaráipepa ojeipururu ha oġgueteripa.

Tembiapo oñembojoapyvévo, oñemoñe'ẽta moñe'ẽrã Tuka'e ñembosarái rehegua, pype ojehechakuaava'erã, mba'emba'épa oñeikotevẽ ha mba'éichapa oñemotenonde pe ñembosarái. Oñemombareteva'erã mbo'epy jehaipy jejaporã rehegua, ikatu upeva'erã ojeureka aranduka ha ñanduti roguépe térã omba'eporandu hapichápe.

Katupyry ojehechauka haġua, temimbo'e ohaíta jehaipy jejaporã Tuka'e ñembosarái rehegua, ikatu pe omoñe'ẽva'ekueichagua térã ambue oipy'ara'ávéva ichupe oguerekopáma guive moñe'ẽrã vore. Omba'apokuaahína aty'ípe.

Oĩmbávo tembiapo, ojepravóta temimbo'e omoñe'ẽtava ijehaipy, maymáva ohenduva'erã chupekuéra ha oĩramo oñemyatyrõva'erã, oñemomanduva'erã chupe, upekuévo ojehechava'erã ohupytýpa jehechakuaarãkuéra.

e. Moõpa ikatu jajuhu

Arandukápe

Internet

ẽ. Mba' éichapa Jahechakuaáta

Ojehechakuaa haġua ojechupytýpa katupyryrã, temimbo'ekuéra ohaiva'erã jehaipy jejaporã, ochechakahápe oikũmbyhague pe ohendúva. Ojehepyme'ẽ haġua tembiapo ojeipurúta jehechakuaarã.

g. Mba'éichapa ojehepyme'ëta

Ojehechakuaa haña ojapo porãpa tembiapo, ojepurúta ko'ã jehechakuaarã:

- ✓ Ohechakuaa kyre'ỹ ha kuaaseveseve mayma tembiapo oñembosako'ívare.
- ✓ Oiporukuaa hekoitépe ñe'ënguéra oipyahávo jehaipy jejaporã tuka'e ñemobosarái rehegua.
- ✓ Ohechauka oikuaaha mba'emba'épa oñeikotevẽ jehaipy jejaporã Tuka'e ñemobosairã rehegua.

Arandukapurupyre:

- ✓ MEC. (2014). *Programa de Estudios 7mo° EEB*. Asunción: Serie Panambi.
- ✓ MEC. (2021). *ORIENTACIONES PARA LA PRODUCCIÓN DE RECURSOS EDUCATIVOS*. Asunción.

Elaboradora	Corregido por	Verificado por	Aprobado por
Lic. Shirley Vázquez	Lic. Cynthia Garcete	Lic. Gladys Alderete	Lic. Mariano Lezcano

